

POČAHAJ BÓH

ČAS OPIS EVANGELSKÍCH SERBOW

9. čisło

Budyšin, september 1971

Lětník 21

Stara wěra – nowy swět Dr. med. Arnošt Wirth

Čłowjek je sej w běhu časa wokolinu přeměnił. Nowe možnosti techniki, ekonomije a wikowanja sej žadachu nowy počah mjez čłowjekami. Towaršnostne poměry so změnjachu. Čłowjek steji we wěštej wotwisnosći wot toho, štož je sej sam wumyslił a natwaril. A my chcemy nětko přemyslować, hač je tutón zwonkowy wliw čłowjeka w jeho znutřkownym přeměnił. Jednorje prajene: hač je čłowjek za čas Jězusa wo wjele hinaši byl, hač je wón to džensa. Wotmołwa na tuto prašenje je zajimawa a wažna, přetož nam dže wo staru wěru w nowym času.

Zwoprédka chcu pak hišće nadrobnišo wopisać znutřkownosć čłowjeka, jeho naturu.

Što je žedženje čłowjeka?

Čeho so boji?

Što wučinja jeho zbožnosć?

Kajke je jeho stejnišćo napřečo chorosći a smjerći? Z mojih přjedawšich přednoškow wšak wěsće, zo sej chorosć a wosebje smjerć elementarne reakcije čłowjeka wužadatej.

Zo bychmy spoznali, kajki je čłowjek před něhdže 2 000 lětami byl, chcu so wosebje na Bibliju a na přisahu Hipokratesa zložować. Hipokrates běše znaty a wustojny grjekski lékar, někak 500 lět do Chrystusa. Wšelke jeho spisy su so hač na džensniše wuchowale. Wón wopisowaše chorosće a jich hojenje. Wón pak so tež zaběraše ze wšelkimi etiskimi prašenjemi lékowanja. Tak wón pisa, zo sej chory wot lékarja žada nimo hojenja tež dostojne zadžerženje, dobru rozmołwu, porjadnu drastu a česane wlosy. Tole džensa hišće plaći!

Hipokrates bě spóznał, zo ma so čłowjেকেj w cyłku jeho nuzow pomhać. Někotre sady z jeho přisahy chcu wam přečítać, kotruž maju lékarjo džensa hišće wotpołožić. Hipokratesowe mysle su aktualne wostałe. Chory čłowjek je džensa tón samy kaž tehdom.

Hipokrates pisa:

Swoje přikaznje chcu k wužitkej a k dobremu chorých dawać po swojim najlěpšim zamóženju a z polnej zamołwitosću. Chorých chcu před škodu a njeprawdu škitać. — — — Ženje nochcu, tež nic na próstwu, smjertny jěd wukazać abo k njemu radzić. Do kóždeho domu chcu stupić, zo bych chorým pomhał. A hdyž jim pomhać njemožu, jim nochcu škodžeć.

Tuta zasada tež nětkle hišće plaći, hačrunjež je medicinska wědomosć a technika wo wjele postupowała. Dale tež plaći wot tehdomnišeho časa sem, zo dyrbja lékarjo swoje mjezy znać. Lékar njemože kóždu chorosć zahojić.

To hišće raz jasnje wupraju: Hdyž džensa hišće za lékarja te samsne zasady plaća, měnju, zo je čłowjek w swojej chorosći džensa tón samsny kaž tehdom.

Nětko chcemy do Noweho Zakonja hladać, kajkeho nam wón čłowjeka za čas Jezusa předstaja. Při tym chcu so wobmjezować na třeće scenje, přetož Lukaš bě tež z lékarjom. Zawěsće njemožu wam nětko nowosće poskicić. Tuž was prošu, zo byšće kritisce na moje słowa poslušali.

Tež tehdomniši čłowjek boješe so chorosće a smjerće, přetož woni nošachu chorých k Jezusej a wón položi ruce na kóždeho a wustrowi jich (Luk. 4,40). Woni bojachu so wo wšedny chlěb. Jezus jich wučese so modlić: Naš wšedny chlěb daj nam džensa. (Luk. 11,2)

Swojich hrěchow dla so bojachu. Hrěch běše tehdom

to samsne kaž džensa, mjenujcy přestupjenje Božich kaznjow. Problem hrěcha je jara wobšěrnny. Chcu jenož k tomu naspomnić, zo móže tež njewěrjacy čłowjek měć začuće hrěcha. Wón to snano hinak mjenuje a ma za měridło humanistiske kaznje. Tehdomniši wěrjacy čłowjek prošeše wo wodace hrěchow a winy, a Jezus so smilil: „Čłowječe, twoje hrěchi su tebi wodate“ (Luk. 5,20).

A kak steješe tehdom ze žedženjom za Božim kralestwom? Wšako znajemy Chrystusowy bédny zemski puć. Z kajkimi nuzami je čłowjekam přinjesł poselstwo wo Božim kralestwje! Čłowjek hladaše w swojej skuposći a sebičnosći, zo by dobre jěł a pil, zo by sej wjele bohatstwa nahromadził. Tež za nas maju Jezusowe naspomnjenja přeco hišće swoju plaćiwosć: Hladajće so skuposće. Nichtó njeje žiwy wot toho, zo ma wjele kubłow (Luk. 12,15). Hdžež je waš poklad, tam je waša wutroba (Luk. 12,34). (Luther praji: Na čož swoju wutrobu powěsnjeće, to je waš bóh.) Hladajće pak, zo waše wutroby njebudža wočežene z wobžranstwom (Luk. 21,34).

Njespóznowamy so sami w Jezusowych slowach: Wy farizejcy čisćice zwonka kany a šklě, ale to, štož je znutřka we was, je polne rubježnistwa a zlóscé (Luk. 11,39)? Tón farizejski stejo so modleše sam při sebi: Ja so či, Božo, džakuju, zo njesym kaž druzy ludžo, rubježnicy, njesprawni, mandželstwoamarjo, ani kaž tamle tón čłownik (Luk. 18,11).

Njeje to spodziwna wěc: Džensniši čłowjek lěta na měsac a znaje wjele zakonjow materije, a tola so dručujemy z podobnymi dwělemi a bojosćemi kaž čłowjek za Jezusowy čas? Haj, naša stysknošć móže hišće wjetša być, přetož mamy wjace kubłow, na kotrychž z cyłej wutrobu wisamy. Z materielnym bohatstwom spytamy žedženje swojeje duše podusyć a so z tym sami wobšudžamy. My čekamy před prašenjom za Bohom a wěčnosću do tysac slódkosćow zemskeho žiwjenja.

Naš čas je čas mašinow a techniki.

Technika pak njemože za Bohom slědzić ani njemože nam pomhać, zo bychmy seje samoho dospoznali, kaž hižom w Bibliji steji: Wy bludnicy, zemju a njebož móžeće přeslědzić, kak pak, zo seje samych njeznajeće?

Znaty wědomostnik našeho časa měni, tež hdyž bychu jandželjo nam hódančko wo džělawosći našich mozow přeradžili, my to tola njebychmy zapřimnyli, přetož to by mjezy našeho rozuma překročilo. Grjekski filozof je swoje najhlubše spóznaće ze słowami wuprajil: Ja wěm, zo ničo njewěm. My křescenjo pak wěmy, zo je naš knjez Jezus znutřkownosć čłowjeka znał. To je po mojim zdaću kruty založk našeje wěry — tehdom kaž džensa: Jezus Chrystus Boži Syn a wěrný čłowjek.

Na koncu chcu swoje myšličky hišće raz zjimać.

Pod heslom Cyrkwinskeho dnja „Stara wěra – nowy swět“ so prašachmy, hač móže naša stara wěra založk być za čłowjeka džensnišeho časa. Při tym spóznowamy, zo je čłowjek w swojim elementarnym zadžerženju, w swojich nadžijach, nuzach, dwělach, bojosćach a w swojim pytanju za zbožom nimale tón samsny wostał, kaž wón to bě za čas Jezusa.

Tak wostanje stara wěra tak dołho mloda, doniž njebudžemy Bohu runjeća. A to njebudžemy ženje sami ze sebye, chiba zo budže jónu naše zachodne četo překrasnjene do njebjeskeho a wěčneho byća. Wo to chcemy Boha prosyć.

Hrono na póżnjenc

Pytajće pak najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdosć! Mat. 6.33

W našim nowym přelozku „Scenje po swjatym Mateju“, wudatym w léce 1960, steji jako napismo cyheho bibliskeho wotrězka, z kotrehož je naš tekst wzaty, „wo hromadženju pokladow a wo starosćach“. Jězus napomína tu w swojim předowanju na horje wučomnikow, zo njebychu so starali na wopačne wašnje jenož wo žiwjenje a wo swoje ćelo. „Njeprajće“, wón rjeknje, „što budžemy jěsć? Što budžemy pić? Što budžemy so woblékać?“ — „Waš njebjeski Wóte wě, zo wy toho wšeho potrjebaće!“ — A hnydom po tutym namotwjenju a slubjenju scěhuje naš tekst: „Pytajće pak najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdosć!“

Potajkim starosće, wosebje wopačne starosće, stajne, skoržace staranje wo wšedne wěcy njeda naš Knjez plaćić. Prawje je to pozdžišo po zmyslu swjeho Knjeza swj. Pětr w swojim přenim listće zwuraznił: „Wšitke swoje starosće čisnje na njeho; přetož wón so wo was stara!“ Jenož jedne staranje je dowolene, mjenujcy to, što Jězus sam w našim hronu prikaza: Waša hlowna starosć njech je, zo wy pytaće Bože kralestwo a jeho prawdosć. Škoda je, zo su ći, kiž su tute slowo jako měsacne hrono wuzwolili, potom hišće něšto wuwostajili, štož pak na kóždy pad jako slubjenje k tomu sluša. „A to wšitko — mjenujcy to, wo čož so staraće — budže wam přidate!“ My slyšachmy hižom horjeka: „Waš njebjeski Wóte wě, zo wy toho wšeho potrjebaće.“ Kaž so stara wo lilije na polu a wo ptački pod njebjom, stara so wo was a dawa wam, štož je nuzne, a to jako „přidawk“! Ale to wšo so stawa z tym wuměnjnjom, zo wy najprjedy pytaće Bože kralestwo a jeho prawdosć!

Kak so to ma, Bože kralestwo pytać? W kralestwje knježi kral. W Božim kralestwje knježi Bóh. Praktisce wukladowane to rěka: Staraj so wo to, zo twoja wutroba budže Bože kralestwo, a daj Bohu Knjezej tam, w swojej wutrobje, knježić a kralować. Čłowječna wutroba je wulki wobwod, a hdyž chce a dyrbi tam Bóh Knjez knježić, ma wón konkurentow! To su naše čłowske mysle, starosće, požadliwosće, to je naše „ja“, kiž chce same kralować. A w našej wutrobje a w našim žiwjenju njendže wo našu prawdosć, hakle prawje nie wo našu samoprawdosć, ale wo to:

Mi krej a prawdosć Chrystusa
je drasta rjana přistojna!

La.

Gerhard Wirth

Chwalba serbskeje rěče

NAZHONJENJA PO PUĆU

Wjele smy po puću nazhonili.

Wo čim mam wam najprjedy powědać?

Tebi, luba naša serbska rěč, chcu chwalbu zaspěwać.

Tebje dla sym so wjele rudžil.

Tebje dla sym hrěšil.

Tebje mam lubo.

Ty mi wonješ kaž mjedowe lipy do žnjow.

Hdyž twoje słowa pisam, je mi kaž nawoženi, kotryž majka swoju wuzwolenu.

Na tebjě běch tak hordy po wšěch dalokich pućach.

K tebi sym so wšudžom wuznawał.

Tebje dla mējachu nas lubo.

Ty luba, droha naša serbska maćerščina, sy hodna wšeje chwalby.

W madžarskim hosćencu. Dołho hladamy do jědźneje lisćiny. Zo je nam madžarska (ungarisch) rěč tak dočista cuza!

„Gulaj — to zawěsće rěka gulaš. Skazajmy sej jón!“

Město wočakowaneho gulaša dóstachmy dobru wšak, ale kamjeń twjerdu kolbasu. Zymnu wječer k wobjedu!

Spodžiwani jedyn na druhého hladachmy a na spodžiwaného pinčnika. Ale što chcemy so wobuzyc? Njewědžo běchmy sej tule wobradu přeli za drohe pjenjezy.

Kak bě to hinak w Čechach a w Stowakskej! Tam so bjez nuzy dorěčachmy. Nětke w Madžarskej běchmy nadobo w „cuzbje“. Prjedy běchmy hišće „doma“. Wšudžom wo nas Serbach wědžachu. Wšitcy so wjeselachu, Lužiskich Serbow směć zeznać.

W Praze bohužel postrow Serbskeho cyrkwinskeho dnja na našeho lubeho a swěrneho přecela seniora

Lanštjaka njemóžachmy wotedać. Wón njebě doma. Před runje 25 lětami běch tež před jeho durjemi stal. Tehdom so wone wotewrěchu. Jeho džowka, kotraž bě runje něšto dnjow do toho kwas swjećila, mje lubje witaše, a potom wón sam přindže. Wón, Praski senior Čěskobratrskich wosadow, Křesćan Pawoł Lanštják. Wón mje wobjima a mje wokoši. Prjedy hač so znajachmoj, mješe mje za přecela, přetož wón ma wšěch Serbow lubo.

Ty, luba serbska rěč, sy mi dala tak sprawne přecelstwo.

W Praze na Hradčanach chcychmy sej rady rjenu baroknu cyrkej Loretto wobhladać, ale ta bě zamknjena. Jenož jedna móžnota wosta, zo džěchmy přez wustajeńcu hollandskich molerjow. Wot lubje horka móžemy do krasneho Božeho domu hladać. Dokelž molerjow wosebje zańc njemějachmy, njedžiwachmy dale na to, zo wustajeńcu město nalěwo wokolo naprawo wokolo přen-

džechmy. Zonu při kasy to nimoměry mjerzaše. Rozzlobjena nam rjekny: „Běhaće wokolo kaž ćelata!“ Při tym bě wona najskerje mjenjenja, zo jejne ranjace wudmo njerozumimy. Serb wšak tajke česke slowo dosć derje zapřimnje. My pak so njepreradźichmy.

Ja chcych wam z tutym přikladom dwoje prajić:

1. Njehńewaj so, hdyž so druhi hinak zadžerži, hač maš ty to za prawje. Wón ma snadž swoju dobru přičinu.

2. Hdyž je će něchtó na twojej česći ranil, čin tak, kaž by jeho njerozumil. Ja sam sym z tym hižom někotre razy dobre nazonjenje činil.

We Wysokich Tatrach wězo pozastachmy pola lubeho slowakskeho fararja, spisowacela a basnika Pawola Tomki. Wo tym chcu wam na wosebitym městnje pisać.

W krasnym „Slowakskim paradizu“ smědžachmy hosćo pobyc w domje lubeho přecela fararja Milana Bizika, kotryž je mjez nami byl na našich Serbskich cyrkwinskih dnjach, naposledk w léce 1968 w Njeswaćidle. Jeho chcu prosyc, zo by nam zajimawu historisku powěsć z kapalnje Dobšinjanskeje cyrkweje wotpisał.

Haj, w Českej a w Stowakskej sy ty, naša luba serbska rěč, nam wucho a wutrobu čłowjekow dobyła, ale tu w Madžarskej nam pomhać njemóžeš, runje tak malo kaž němska rěč.

Madžarska rěč ma samsne laćanske pismiki kaž serbska a němska, ale wučitać tam ničo njemóžeš, chiba zo sy so prjedy z tutym ugrofinskim jazykom zaběrał. Serbja hustodosć mjenja, zo ze swojej rěču daloko njeprindu — z njeprawom! Madžarojo su tak dočista bjez rěčnych přiwuznych na tutym swěće. My mamy dosć slowjanskich bratrow a sotrow po rěči.

Hdyž bychmy takle pućowali, by drje to žortniwe a zajimawe bylo, ale předrohe.

W Rumunskej budže za nas tež hišće trochu hubjenje z dorěčenjom, ale wšak wo něšto lěpje, dokelž je jich rěč přiwuzna francoskej, italskej a docyła romaniskim rěčam. Hdy by farar Feustel-Minakalski z nami byl, to njebychmy žanu nuzu měli. Wón je derje rumunščinu nawuknył. Kaž druzi zběraju znamki abo wšelaki stary čapor, tak wón hromadzi w swojej rěčnej wobdarjenosći cuze rěče do swojeje hlowny. Tajki „hobby“ sebi chwala!

W Rumunskej mējachmy dwójce dobre zetkanje z wjesnymi swojbjami, ale škoda, škoda, zo so kmańšo dorěčec njemóžachmy. Hižom směrkaše,

Hońtwą za zastojnstwom

Pod tutym titulom widzachmy poslednju premjeru Němsko-Serbskeho ludowego dźiwadła w zańdženej hrajnjej dobje. Bolhar Iwan W a z o w je awtor. Wón bě žiwy wot 1850 hač do 1921. Potajkim 50 lět po jeho smjerći je so tuta hra k přenjemu razej w Němskej předstajila. A běše to tež přenja bołharska hra na serbskim jewišću. Wazow je sam dožiwił wuswobodženje swojeho wótneho kraja z turkowskeho knjejestwa. Wón je sam sobu pomhał, nowy bołharski stat natwarił jako posłanc narodneje zhrmadziny a jako minister za ludowe kubljanje. Tehdom je wón nazhonił, štož w tutej hrě na žortliwje a satiriske wašnje šwika, mjenujcy šamału hońtwu za zastojnstwami w zjawnym žiwjenju. A někotry je sebi při tym myslil, zo njetrjeba wjele dželač, ma pak za to wjetše dochody a česće. To cyłe je hotowa komedija, a možeš so wjele a husto smjeć. Při tym možeš znowa zeznawać slabosće a njedostatki čłowskeho charaktera. Naš serbski kolektiwi je wšo pod režiju Hartmuta O e h m y krasnje předstajil. — My ewangelscy Serbja so na nowe předstajenje a premjeru w hrajnjej dobje 1971/72 wjeselimy. Nimo tuteje hry su mjenowane sčehowace titule: „Hra lubosće a připada“ — „Apetit na wišnje“ — „Poslednje pruwowanje“ — „Wassa Železnowa“ (awtor tuteje hry: Maksim Gorki). La.

Ž wosadow

Njeswaćidło. Jako přenja ze serbskich wosadow je Njeswaćidło 12. njeđzelu po swj. Trojicy (29. 8.) swój žnjowodžakny swjedžen swjećilo. Boži dom bě rjenje wupyšeny z wjele kwětkami. Bohate dary so přinjesechu za nowu koprowu třechu našeje wěže. Bóh Knjez žohnuj wšě dary darićelow.

Huska. Na Božej službje 9. njeđzela po swjatej Trojicy, 8. žnjenca 1971, rozžohnowaše so dotalny wosadny farar Jan Paler ze swojej wosadu a kandidat teologije Heinz Bauer z Łupoje nastupi jako wikar swoje zastojnstwo.

Serbski superintendent měješe nadowk, džak Krajneje cyrkweje fararjeje Palerjeje wuprajć za jeho dwacćilětnu swěrnú službu w Husčanskej wosadze. Na njeđzeli Laetare 1951 (4. nalětnika) zapokaza jeho superintendent Busch-Budyski w přítomnosći Serbskeho superintendenta Mjerwy a pod asistencu fararja Lazara-Hodžijskeho a superintendenta na wotpočinku Berga-Budyskeho, z kotrymž bě Palerjec dom wusko zwjazany.

Tehdom před dwacći lětami při swojim zapokazanju zložil br. Paler swoje předowanje na słowo 5. Mójzasa 3,2 a 3:

Spominaj na wšitke te puće,
po kotrychž je Knjez, twój Bóh,
tebe wodžil štyrceći lět
w puscínje;
zo by tebe ponižil a spytal,
zo by znajomne bylo,

što w twojej wutrobje je,
hač budžeš džeržeć jeho přikaznje
abo nic.

Wón će poniži
a dopući hłod na tebe
a da tebi manna k jědži,
kotrež ty a twoji wotcojo nihdy
njejsu widželi,
zo by će nawućił,
zo čłowjek njeje žiwy wot chłěba
sameho,
ale wot wšitkeho,
štož z Božeho erta wuńdže.

Wróćo hladajo na dwacći lět swojeho skutkowanja w Husčanskej wosadze, spomina br. Paler na puće, po kotrychž bě Bóh jeho za tón čas wodžil, na wšelke poniženja a nuzy, ale tež na džiwne nasycenje přez Bože słowo.

Dokelž bě před dwěmaj lětomaj schorjel, dyrbeše po radze lěkarja próstwu zapodać, zo by cyrkej jeho wuswobodžila wot jeho farskich winowatosćow.

Jezus Chrystus wčera a džensa a tón samón tež do wěčnosće. Serbski superintendent džakowaše so bratřej fararjeje Palerjeje před bohaće zhrmadženej wosadu za jeho pilne a swědomite džěto a za jeho swěru, z kotrež je w Husce předował Bože słowo tež w serbskej rěči.

Chrystusa smědža fararjo připowědować, kotrehož słowo wostanje do wěčnosće, w kotrehož mjenje jeniće je čłowjekam zbožnosć data. Farar Paler je móhl jedyn z tutej předarjow być — tón 23. ewangelski w Husčanskej wosadze. — To je swjata, dobra a spomožna služba. Njezbožownych troštować pokazuju na prawdosć Božeho kralestwa a zbožownych napominać, zo njebychu při wšem bohatstwe Chrystusa zhubili.

W tutej službje smě nětko farski wikar Heinz Bauer z Łupoje naslědnik być w Husčanskej wosadze. Wón bě sej za swoje nastupne předowanje wuzwolil 1. Kor. 12,12 a dalše stučki. Japoštol Pawoł tam rozkláduje, kak je wosada Chrystusowe čělo z wjele stawami. Kóždy staw ma swój dar, z kotrymž dyrbi wosadze služić. Młody předar wosadu lubje prošese, zo bychu wšitcy hromadze džerželi a zhrmadnje Chrystusa swětej připowědowali.

Farski wikar Bauer je hižom serbsce předował a chce so dale w serbsčinje wudospolnić. Za to smy jemu džakowni.

Na kóncu swjatočneje Božej služby stupi br. farar Paler k wołtarjeje. Z hnutyimi słowami džakowaše so Bohu za wšu pomoc, ale tež swěrnym wosadnym. „Wodajće mi, štož bě njedobre na mojim skutkowanju. Tež ja sym jenož čłowjek“ — tak prošese wosadnych. Ze zhrmadnym serbskim a němskim wótčenašom a z požohnowanjom skónči wón swoje duchownske džělo w Husce. Při durjach so wosada z wjele sylzami rozžohnowa ze swojim dotalnym fararjom a witaše lubje noweho.

My přejemy nowemu Bože žohnowanje za jeho skutkowanje w Husce a prosymy za dotalnego, zo by nam Bóh jeho hišće něšto lět zdžeržal a jemu móc a strowosć dał, tu a tam w serbskich wosadach Bože słowo předować.

75 lět lěsne kemše na Něčinskim hrodžišću

Jedna z najmjeńšich wjeskow našeje wosady je Něćin. Tola ma wona swój historiski wuznam. Kóždy, kiž k južnym durjam do našeje cyrkweje zastupi, widži na lěwym boku stary časnik. A tafla w serbskej a němkej rěči jeho wući: „Tuton z ruku kowany cyrkwinski časnik da znamjo k nadpadej Rakušanow na ruske lěhwo 14. winowca 1758 rano w 5.00 hodž. — Serbski časnikar Handrij M ě t zhotowi jón w léce 1751 w Něćinje, w rjemjeslnikam přikazanej zdalenosći wot Budyšina. Jeho potomnicy běchu na něhdyšim „malym mlynje“ w Něćinje.“ — W léce 1860 založi tam zamkarski mišter Korla H o l ě přenju džělarnju za reparaturu ratarskich mašinow. Wot šeroka a daloka přinjesechu na kóncu stareho a při spočatku noweho lětstotka swoje ratarske graty a nastroje. — Wokolo 1800 běše w Něćinje tež hižo šula, w kotrež wěsty Jan J a n a š na swoju ruku ca. 25 džěci rozwučowaše. To běše tak mjenowana šula „w kućiku“. Poprawom dyrbjachu džěci do Bukečanskeje šule chodžić. Ale wyšnosć njezakroči, dokelž wučer swoju wěc derje činješe, a farar a wjesnjanosta jemu dobre wuswědženje dawašaj.

Něćin leži w rjanej krajnje a je znaty přez swoje stare serbske hrodžišće z časa do lěta 1000. Tam započa Krajnocyrkwinske zjednoćenstwo w léce 1896 lěsne kemše džeržeć. Tež džensa hišće zhrmadžuja so lětnje bratřa a sotry z Budyšina a z Lubija, k tomu tež wosadni z Bukec, zo bychu Bože słowo wonka w stwórbje samej slyšeli a Boha čescili ze spěwami a z pozawnamy. Bratřa Zjednoćenstwa a Bukečanski farar zhrmadnje služa. Tehdom před 75 lětami bě wěste pietistiske zbudženje w našej wosadze. W samsnym času tež knježna z Frauenholca w Bělej horje dom „Eben-Ecer“ založi, hdžež mamy swój pripravowski čas serbskich fararjow a ekumeniske dny. Knježna z Frauenholca wabješe tehdom tež Jana Č es lu z Koporc a Awgusta M ě r c i n a z Bukec za džělo w Božim kralestwje. Posledni bě přeni dohladowar Krajnocyrkwinskeho zjednoćenstwa w našim džěle Łužicy. Na tajke wašnje bu tež naše wosadne žiwjenje žohnowane. — Hakle před 12 lětami smy započeli, lěsne kemše tež w druhich kónčinach wotměwać, tak w „Lěsnym paradizu“ w Lejnje, hdžež mějachmy prjedy tež naše Kublanske časy serbskich fararjow, potom w Rachlowje a tež na Łuščanskim hrodžišću, kiž pak nětko do Kotec slyša.

La.

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadza jónkróć za měsac z ličencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamówlity redaktor: superintendent Gerhard W i r t h - Njeswaćidlski. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. — Čiść: Nowa Doba, čišćerňa Domowiny w Budyšinje (III-4-9-2104).